

*Austria - Korneuburg bei Wien
postfach*

Jaro IX

Februaro 1928

Numero 6

BULGARA ESPERANTISTO

Organo de la Bulgara Esperantista Asocio * Органъ на Българския Есперантски Съюзъ
Redaktoro: Zah. Zahariev Adreso: Postkesto № 233, Sofio

Aperas monate — Jara abonpago: Bulgario 30 lv., por aliaj landoj 1'50 sv. fr. aŭ egalvaloro. — Aparta numero kostas 3 lv.

За единна организация.

Централният комитетъ на Съюза се занима съ прискръбния фактъ, че още има български есперантисти, които не сж разбрали значението на едно обединение на есперантскитѣ сили и проявяватъ стремежъ къмъ сепаратизъмъ.

Новооснованото дружество „Albatro“ въ Варна, което не желае да влѣзе въ Съюза и заявява, че ще работи самостоятелно, ни съобщи, че се гласѣло основаването на Северобългарска есперантска федерация, съ центъръ Русе.

Такива замисли днесъ, когато Българскиятъ Есперантски Съюзъ прави героични усилия да се стабилизира и трѣгне напредъ, и когато не се усѣща да съществува Ученическиятъ Есперантски Съюзъ, — е едно непростимо разхищаване на силитѣ и енергията на българското есперантство.

По тия важни за движението въпроси трѣбва да бждемъ на чисто. Всѣки отдѣленъ есперантистъ и всѣко есперантско дружество трѣбва да възприеме едно ясно становище, има ли нужда отъ общъ съюзъ на българскитѣ есперантисти, или не.

Централниятъ комитетъ кани всички есперантски дружества въ страната да се занимаютъ съ въпроса и взематъ решение по сепаратистичнитѣ стремежи на частъ отъ нашитѣ съидейници. Комитетътъ трѣбва да знае, кого води и кого представлява предъ обществото. И ако той види, че задъ него не стои сплотената маса на българскитѣ есперантисти, той ще знае, дали да остане и занаяпредъ като едно фиктивно тѣло въ движение, което не съзнава и не чувствува нуждата отъ обединение на силитѣ и отъ общо ржководство.

Искате успѣхи, искате мощно движение, искате добро списание?

Какво дава всѣки единъ отъ васъ, за да се постигне това?

Тия нѣща не идватъ на готово: тѣ могатъ да бждатъ плодъ на съединени усилия на всички есперантисти.

Нека всѣки единъ изпълни дълга си — успѣхитъ ще дойдатъ.

Notu la novan adreson de BEA!

POSTKESTO № 233, Sofio.

Това не е журнализъмъ!

Журнализъмътъ е свещенодействие. Журналистътъ е учител. Той възвестява и популяризува истинитѣ, той бичува пороцитѣ и хвали добродетелитѣ. Журналистътъ кове общественото мнение. Затова истински журналистъ е само този, който е *честенъ*.

Ние знаемъ, че прогресътъ се дължи на сблъскването на идеи. Тамъ дето има свѣткане на идеи, само тамъ има движение. А дето е движението, тамъ е и прогресътъ.

Борбата е красива и величествена, когато се води съ аргументи и противодоказателства само изъ областта на повдигнатия въпросъ. Намѣси ли се личенъ елементъ отъ интименъ, частенъ характеръ, борбата се изражда. Тя става нечестна, злосъзна, подла.

Отдавна познатъ, но осжденъ навѣки е нечестния методъ за идейна борба. Ако искашъ да победишъ нѣкого, ако ще той да е най-силния, гигантъ на мисълта и дѣлото, ти ще успѣешъ много лесно съ нечестния методъ.

— Дискредитирай го, омаскари го! — и той ще падне победенъ отъ хилядоустата *клюка*.

Само нечестнитѣ хора използватъ този методъ за борба съ нѣкоя идея или течение.

Азъ ще дамъ само два примѣра. Всѣки знае за „обществото на бѣлитѣ братя“ — дъновиститѣ. Дъновъ — реформаторъ на християнската религия. Дъновизъма — ново християнство. (Не по моя азъ съмъ роденъ православенъ, обаче не съмъ дъновистъ! — Бел. на автора).

Не минава день да не четемъ изъ пресата: „Единъ дъновистъ полудѣлъ“ — „дъновиста Х. напусналъ жена си и децата си“ — „дъновистката У. е заловена въ развратъ“.

Допускаме, щото тѣзи съобщения на пресата да сж вѣрни. Но четемъ по-нататкъ. Журналистътъ не се е задоволилъ да изнесе само факта, но и обобщава: „Дъновизъма е развратно учение, всѣки дъновистъ накрая ще полудѣе и пр. пр. Явно е. Журналистътъ използва тѣзи събития, вѣрни или измислени, за борба съ едно идейно учение. То не се сподѣля отъ журналиста и той, вмѣсто да оборва принципитѣ и проповѣдитѣ на учението, за да го събори, служи си съ нечестни методи.

— Дискредитира го, омаскарява го!

Нима между православнитѣ нѣма луди, не ставатъ разводи, нѣма развратници?

— Колкото искашъ!

Обаче имаме ли право да кажемъ, че православието е причина на този антимораленъ животъ?

— Само нечестния може да твърди това!

— Срамът е, и не е право заради нашъ Иванъ да намразимъ всички Ивановци, та дори и св. Ивана.

Другъ примѣръ.

Нѣкои вестници, столични и провинциални, писаха: „Между есперантистѣ има много комунисти. Ergo: есперантизмътъ не е нищо друго освенъ комунизъмъ“.

Подъ фирмата на нашата организация стои: „Есперантистѣ е всѣки, който си служи съ есперанто, безразлично за какви цели. За частнитѣ убеждения и дѣла на отдѣлния есперантистѣ есперантската организация не отговаря“. Тази декларация е била приета преди 23 години на I Международенъ есп. конгресъ. Българскитѣ есперантски конгреси почти ежегодно сж я подчертавали.

Обществото знае, че въ есп. организации у насъ и въ странство има хора съ най-различни убеждения. Обществото даже знае, че има международни съюзи на есперантисти отъ най-различни класи и убеждения: католици, протестанти, офицери, работници, фашисти, анархисти, полицаи, комунисти, юристи, лѣкари. Има даже и мошеници, които използватъ есперанто за своитѣ разбойнически цели, както ученитѣ го използватъ за научни цели.

— Есперанто ли е виновенъ?

Хининътъ е лѣкарство. Обаче съ хининъ хората се тровятъ и тровятъ други.

— Хининътъ ли е виновенъ?

Динамитътъ руши скали и прокарва тунели. Но съ динамита хората правятъ атентати.

— Динамитътъ ли е виновенъ?

За частнитѣ деяния на хората има създадени закони. Който върши нѣща непозволенни отъ закона — се наказва. Есперантизмътъ не отговаря за частнитѣ дѣла на хората. Не го винете! У насъ има законъ за защита на държавата — обърнете се къмъ прокурора, щомъ видите, че нѣкой есперантистѣ върши непозволенни нѣща, обаче — не омаскарявайте есперанто и есперантската организация, защото тя е неутрална.

А пъкъ, ако международниятъ езикъ есперанто ви е противенъ, ако го намирате за несъвършенъ, лошъ, и искате да предпазите обществото отъ него, тогава действайте честно, борете се легално. Свикайте събрание, напишете статия, прочетете рефератъ, разкритикувайте езика, разнебитете го, направете го на парцалъ, обаче чрезъ научни аргументи, филологически доказателства, легална идейна борба, а не чрезъ — лъжливи инсинуации, подстрекавания, клеветене и гжделичкане злобата на тълпата!

Това не е честно!

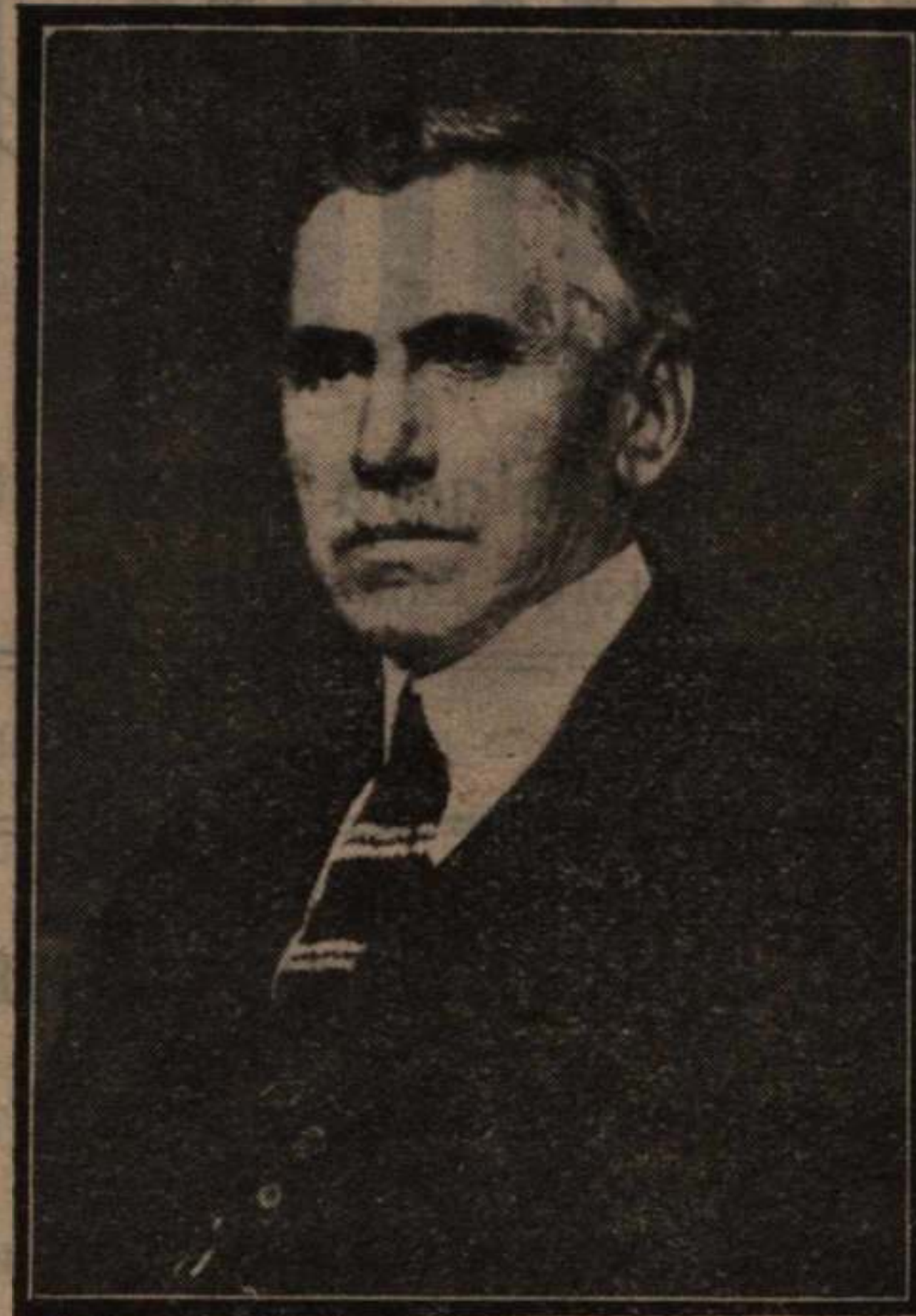
Това не е журнализъмъ!

D-ro Harry Forta

Ако нѣма въ твоя градъ или твоето село есперантско дружество, запиши се направо въ сборната секция при Съюза (вижъ чл. 10, ал. III отъ устава), но не стой въ никой случай вънъ отъ Съюза!

Членската вноска за сборната секция е 50 лева годишно.

Eminente amiko de Esperanto.

D-ro Ivan D. Šišmanov, aŭtoro de la studo „Ĉu estas ebla kaj necesa internacia helplingvo“, kiun ni prezentas nun en esperanta traduko al niaj legantoj, estas unu el la eminentaj scienculoj-filologoj de Bulgario.

Li ekagis en la periodo, kiam la formiĝanta ankoraŭ ĵus liberigita, princlando postulis la forton kaj la kapablecon de ĉiu sia inteligenta filo, por planti kulturon en la primitivan virgan animon de la ĵus liberigita popolo. Li apartenas al tiu pleado da altkleraj agantoj, kiuj kun senlaca giganta kaj persista laboro kreis la nunan intelektan Bulgaron.

Ivan D. Šišmanov estas naskita en Svištov en 1862. Post lernado en sia naskiĝurbo, li studis filologion en lena, poste en Genevo, kaj ricevis doktoran titolon en Leipzig.

Li estas profesoro de literaturo ĉe la Sofia Universitato de ĝia kreiĝo mem.

De 1903 ĝis 1907 li estis ministro de la popola instruado kaj lia nomo estas ligita kun kelkaj gravaj reformoj kaj novaj enkondukaĵoj en la bulgara lerneja sistemo.

Al lia iniciativo Bulgario suldas la kreon de la Nacia Teatro, de la Muzika Lernejo (nun Muzika Akademio); li estas ankaŭ unu el la iniciatintoj de la Pentrarta Lernejo (nun Akademio de la Artoj).

Al li la juna bulgara scienco suldas multe da interesaj studoj el la regiono de la literaturo, de la etnografio kaj de la folkloro. Li fondis kaj dum dek jaroj redaktis la grandan „Kolekton de popolaj verkaĵoj, de scienco kaj de literaturo“, en kies 24 volumoj estas amasigita siatempe abunda kaj valora materialo, permesanta ĉiuf flankan pristudon de nia lando kaj de nia popolo.

Dum 1922 li estis invitita prelegi lekcionojn en la universitato de Freiburg (Germanio).

Li estas membro de la Bulgara Akademio de Sciencoj kaj ankaŭ membro-korespondanto de kelkaj akademioj de aliaj landoj.

Lia nomo estas ligita kun multaj kulturklerigaj iniciativoj kaj organizaĵoj.

Interesema pri ĉiu nova kaj utila akiro de la kulturo, li tre frue pritaksis la valoron de Esperanto kaj donis sian senrezervan apogon al ĝia movado.

La nun prezentata studo estis prelegita de li en 1912, en la Universitato al aŭdantaro, kunvokita de la tiama Studenta Esperantista Grupo¹⁾. Tiu verko donis tre grandan helpon al la

¹⁾ Pri tio legu en „Rememoroj de Esperantisto“, ĉapitro XXVI.

nto.

Bulgaraj esperantistoj por ilia propaganda agado. Ĝi meritas esti prezentata al la tutmonda esperantistaro — tiu defendo de Esperanto povos esti ankoraŭ multe utiligata!

D-ro Ŝiŝmanov estas honora prezidanto de la Bulgara Esperantista Asocio.

Prof. D-ro Iv. D. Ŝiŝmanov

Cu estas ebla kaj necesa internacia helplingvo

Pasis 25 jaroj, de kiam la demando pri internacia lingvo prezentis sin al mi la unuan fojon kun sia tuta graveco de problemo de l'praktika vivo. Mi estis studento ĉe la Leipzig'a Universitato, kolektis jam materialojn por mia doktor-disertacio, kiam iun tagon (estis dum la aŭtuno de 1887) mi rimarkis sur la stratoj malgrandan afiŝon, en kiu oni sciigis, ke la vesperon en konata lokalo la fama profesoro de geografio ĉe l'universitato de Halle, Kirchhoff¹⁾, referos pri la universala lingvo Volapük, pri ĝiaj kvalitoj kaj pri la utilo de ĝia lernado.

Pri tiu „universala lingvo“ mi estis aŭdinta efektive ion ankoraŭ kiel junulo en Vieno, kie mi studis dum la oka deko de la jarcento, sed mi devas konfesi, ke miaj ideoj pri ĝi estis tre malklaraj. Mi sciis nur tiom, ke ĝia kreinto estis iu germana pastro, Johann Martin Schleyer en Litzelstefen ĉe Konstanz apud la lago Boden, pri kiu oni skribis, ke li komprenis 83 lingvojn²⁾. Mi memoris, ke en la ĵurnalaro estis farita tre viva polemiko por kaj kontraŭ la nova artefarita lingvo. Sed nenie mi estis havinta okazon vidi persone homojn, kiuj ĝin parolis.

Mi devas konfesi malkaŝe, ke en tiu tempo mi havis grandan malkredon al ĉiu provo pri kreado de artefaritaj lingvoj. Tiu ĉi malkredo atingis en iuj momentoj preskaŭ ĝis malamo.

Edukito de la germana filologia scienco, granda adoranto de la tiel nomataj „sono-leĝoj“, konvinkita pri ilia senescepteco mi kredis, ke la lingvo estas natura definitiva organismo, al kiu ni devas rilati ĉiam kaj ĉie kun respekto kaj pieco, kvazaŭ al iu nacia sanktaĵo. Frukto de miljara evoluo, la lingvo ne estis por mi ilo kaj funkcio, sed ia neatingebla idolo. Kaj ĉiu, kiu permesus al si tuŝi tiun ĉi idolon, estus kondamnita antaŭ miaj okuloj por eterne. En miaj mallaŭdoj mi ne haltis eĉ antaŭ tiaj gigantoj de la penso, kiel Descartes kaj Leibnitz, la plej grandaj filozofoj de la XVII jarcento, pri kiuj mi sciis, ke ili revis jam antaŭ 200 jaroj³⁾ inventi universalan lingvon. Utopioj, sensaĝaj, kvankam grand-animaj, revoj — diris mi al mi. Kiel estus eble krei artefaritajn lingvojn? Ĉu ja la lingvoj ne estas naturaj organismoj, produkto de malrapida evoluo, frukto de la nekonscie kreanta popola animo? Kompreneble, ĉe tiaj vidmanieroj mi ne povis ne rilati kun malsato ankaŭ al la filologiaj spekulacioj de kelkaj aliaj filozofoj (Bacon kaj Kant, ne parolante pri literaturistoj, pensuloj kaj sciencistoj kiel Pascal, D'Alembert kaj Volnay, Voltaire, Diderot, Condorcet, Ampère k. c.). Ĉu ili ne estis revintaj same kiel Descartes kaj Leibnitz pri komuna universala lingvo, kiu estu trudata al la tuta homaro? — Jen kial mi kun ia malkredemo iris ankaŭ tiu vesperon al la bierejo, en kiu la profesoro de geografio el Halle estis legonta sian lecionon pri Volapük. Konvinkita a priori, ke mi estas aŭskultonta nur naivaĵojn, mi nature ne timis eĉ plej malmulte, ke iu povus ekskui miajn firmajn poziciojn. Feliĉe, la scivolo pruviĝis tiun fojon pli forta ol mia scienca fanatikismo, kaj

¹⁾ Alfred Kirchhoff, natursploristo kaj vojaĝanto, nask. en Erfurt en 1838. Depost 1873 profesoro de geografio en Halle, depost 1876 — prezidanto de la tiea geografi-societo. Mortis antaŭ kelkaj jaroj.

²⁾ Volapük estis verkita de Schleyer en 1879. — Komparu Bermann, Studien zur Schleyers Weltsprache Volapük. Progr. des Gymn. in Ratibor 1870.

³⁾ Komparu la leteron de Descartes de 1629 al lia eminenta fama samtempulo, la matematikisto kaj filozofo Marjuz Mersène. Sur Descartes apogas sin Jon Wilkins, altinstruita angla episkopo; lia projekto estas de 1668

baldaŭ mi vidis min en granda salonego, plenplena ĝis la pordo mem je aŭskultantoj. Jam tio mirigis min. Mi imagis trovi nur plenmanon da ekzaltitaj amatoroj de ĉio nova, de ĉio moda, eĉ se ĝi es'us la plej absurda, sed pruviĝis, ke la mult nombra publiko apenaŭ estas entenata inter la vastaj muroj de l'improvizita aŭditorio, kaj, kio estas pli grava, tiu ĉi publiko konsistis el reprezentantoj de ĉiuj sociklasoj, kaj ĉiu-aspektis en ia festa humoro. Ekŝajnis al mi, ke mi eniras iun preĝejon kaj ne en germanan drink-iokalon. La stranga sento kaptis min. Ĉu al mi efikis la serioza, preskaŭ religia humoro de la publiko, ĉu ia fluido, eliranta el tiu ĉi organizita amaso ekposedis min, mi ne scias. Mi nur scias, ke mi baldaŭ forgesis la arogantan penson, kun kiu mi estis enirinta: priridi la profesoron el Halle kaj lian Volapükon. La ironiemo malaperis kaj mi modeste prenis lokon ie apud estiminda laboristo, kiu altigis sian kapon por vidi la parolonton. La lasta jam estis enirinta. Ekrigardis mi ankaŭ al la tribunon kaj vidis fine tiun, kiun mi volis aŭskulti kun la nura celo plifirmigi ankoraŭ mian profundan kredon pri la absoluta neebleco krei vivkapablajn artefaritajn lingvojn. Kaj kion mi vidis? — Ne ian fanatikulon, ne ian ekscentrikulon, sed unu bonaniman, proksimume 50-jaran germanan profesoron, kun larĝa dolĉa rideto sur la vizaĝo, kun okuloj brilantaj milde trans la dikaj okulvitroj, — figuron pli multe de pastro, ol de martiro de unu „fiks-ideo“. Kaj tio plene min senarmigis. Mi atendis vidi — mi ne scias pro kio — ian komikan figuron, sed pruviĝis, ke ĉio en ĝi elspiras harmonion, dolĉecon, humanecon. Kaj komencis la fama profesoro paroli. Li donis al sia aŭdantaro unue interesan historian trarigardon de ĉiuj provoj depost Descartes, Wilkins, Leibnitz kaj la burĝo Delormelles, por kreo de unu oportuna, praktika, simpla ilo de la internacia penso. Li montris ĉiujn difektojn de tiuj provoj, kiuj, estante fruktoj de kabinetaj spekuladoj, devis nepre resti sen apliko. Post tio li montris vice ankaŭ la plej gravajn projektojn de universala lingvo de la komenco de l' XVII jarcento¹⁾. Fine Kirchhoff haltis pri Volapük (el la anglaj vortoj world — mondo kaj speak — paroli), kiu lingvo prezentis, laŭ li, ŝatindajn, nerefuteblajn avantaĝojn je siaj konkurotoj. Kirchhoff finis sian mallaŭtan, sed animigitan paroladon per kelkaj recitoj. Li deklamis kelkajn versaĵojn. Heine, tradukitaĵ de li en Volapükon.

Post mallonga dankparolo de la prezidanto de la loka Volapükista grupo, kiu estis invitinta la referinton, la kunveno fermiĝis kun bruaj aplaŭdoj.

Estis jam malfrue, kiam mi eliris kaj ekmarŝis tra la sama strato, kie mi estis rimarkinta antaŭ kelkaj horoj la malgrandan afiŝon. Mi ne scias bone, sed en mi okazis ia ŝanĝo. Mi preskaŭ kun malplaĉo sentis tion. Kun kiaj nelaŭdindaj intencoj mi estis iranta por aŭskulti la referon de l'profesoro, kaj kun kiaj miksitaj sentoj mi revenis! Ne estis tio, ke miaj ideoj pri la senescepteco de la sono-leĝoj estis suferintaj: mi pri ili ja ne pensis. Ili mi ne tuŝis. Alie okupis mian cerbon. Mi vidis, ke la imagata senceco de la volapükanoj havas sian logikon. Mi vidis, ke antaŭ mi estas ne ia Faŭst'a „Homunculus“, sed unu vivanta afero. Mi vidis kaj eksentis ion plian: ke en la kunveno, kiun mi ĵus estis forlasinta, regis super ĉio unu nevidata celado, unu forta deziro, unu kontraŭstarebla volo trovi ion novan, malkovri novan vojon al unu grava praktik-regiono, krei novan komunik-rimedon, kiu respondus je la maturiĝintaj bezonoj de la laboranta moderna homaro. Mi eksentis la unuan fojon, ke la lingvo kasa ensi unu seriozan socian problemon.

¹⁾ Vidu Couturat et Leau, Histoire de la langue universelle, kiun verkon utiligis ankaŭ D-ro Iv. Georgov por sia studo pri „La Internacia helplingvo“ (Revuo de l' verkista societo, Sofia serio, LXVII). Komparu ankaŭ, Hans Moser, Versuch einer Geschichte der Weltsprache; 1887 G. Maretic Misli o umjetnom svjetskom jeziku, Rad CVIII, 1892.

estas nun tamentaj koraŭ, olecon, titivan al tiu, rsista Post poste sitato uado novaj lacia estas Aka- resaj j de dan tro, lora kaj ver- coj de cia- li en- en ta la

En ĉiu okazo mi estis en tiu tago, principe gajnita por la ideo de internacia helpa lingvo. De nun plu mi ne havis kuraĝon rilati kun malestimo aŭ kun kompatema rideto al la provoj trovi rimedon por rapida kaj facila komuniko de la pensoj.

Kiam mi alvenis en mian modestan studentan loĝejon ankoraŭ longe en miaj oreloj sonis la entuziasmaj konkludaj vortoj de la fama profesoro kaj la tondra bruo de la aplaŭdoj...

Jam en tiu nokto mem en mi komenciĝis unu pensprocedo, kiu kun la fluo de l'tempo iom post iom detruis ĉiujn miajn antaŭjuĝojn kontraŭ la ideo de internacia lingvo. Pasis jaroj, kaj tiu ĉi procedo daŭrigis sian detruan laboron. Unue falis unu mia erara ideo, kiu estis interalie la precipa kaŭzo de mia malŝata rilato al ĉiuj provoj el la speco de tiu de pastro Schleyer. Mi aŭdis kaj konvinkiĝis en tiu memorinda por mi vespero, ke tiuj provoj tute ne celas jam anstataŭigi la naciajn lingvojn per unu nura universala lingvo. Mi komprenis, ke la afero rilatas ion multe pli modestan: trovi preter la centoj da naciaj idiomoj, unu praktikan, ekonomian kaj facile posedeblan rimedon, kiu donus al la popoloj eblon komuniki reciproke la pensojn kaj interrilati laŭ plej rapida, kaj plej oportuna maniero. Vere, la filozofoj Descartes kaj Leibnitz, kaj multaj aliaj post ili, estis revintaj inventi universalan lingvon kiu servus same kiel la not-sistemo aŭ kiel la algebra kaj astronomiaj signoj, la fizikaj kaj ĥemiaj formuloj, al la tuta homaro. Sed tiuj revoj pruviĝis jam delonge ĥimeraj. La modernaj sekvantoj de Descartes kaj Leibnitz ne havis la pretendojn krei universalan, sed internacian lingvon — kio tute ne estas la sama afero. Ili ne minacis la ekziston de la naciaj idiomoj, male, ili subtenis aktive ilian evoluon. Ilia celo estis pure praktika. En la jarcento de fervojoj, vaporŝipo kaj telegrafo, en la jarcento de la multiĝantaj internaciaj komunikoj, en la jarcento de la provoj egaligi la mon — sistemojn, la mezurilojn, la pesilojn kaj la kalendaron, en la jarcento de la ĉiam pli oftaj internaciaj kongresoj oni devis trovi, oni ne povis ne trovi ankaŭ unu rimedon por pli facila interŝanĝo de la pensoj. En ĉiu okazo, ĝi devis esti serĉata — tio estis mia konkludo. Nature, tiuj ĉi provoj povis pruviĝi unu post alia nepraktikaj, neŝanĝaj, — mi daŭrigis mediti. Sed kio do? Ĉu per unu fojo sukcesis la epokfarantaj inventoj de la kultura homaro? Kiom da sensukcesaj eksperimentoj devus esti farinta ĝi, antaŭ ol akiri eĉ la plej elementajn bonojn de la civilizacio? Kiu scias, kiom da sensukcesaj provoj kostas al la homo la nura uzado de la fajro, la invento de l'unua pota kaj de la plej primitivaj ŝton-kaj ost-instrumentoj kaj iloj, la trovo kaj la bredo de la plej utilaj bestoj kaj vegetaĵoj por nutro, por vestiĝo k.t.p.? — Sed tio povas esti dirata ne nur pri la primitivaj inventaĵoj de la homa gento, kiuj kaŝas sin en la nebulo de la prahisortio, sed ankaŭ pri la plej modernaj inventaĵoj. Ili ankaŭ estas ofte frukto de longedaŭraj preparaj provoj. Nur tiu, kiu havas nenian ideon pri la historio de la homa penso, povus imagi, ke ĉi tie ni havas aferon kun ia miraklo. Eĉ la plej genia ideo estas preparata malrapide, ne malofte dum tutaj jarcentoj. Multloje ĝi elkreskas frue, sed la ekonomiaj kaj socialaj kondiĉoj estas tiel malfavoraj, ke ĝi estas damnita pere i aŭ esti tute forgesata. Ne estas malmultaj la malbonŝancaj inventistoj, kiuj vane penis konvinki la mondon pri la geniececo de siaj inventoj. Ili mortas nerekonataj, ofte en plej granda mizero, por ke poste aperu iu alia, ofte malpli talenta, sed naskita en taŭga historia momento, ĉe pli preparitaj cirkonstancoj, por eklevi ilian laboron kaj doni al ĝi la necesan finon. Tia estas la deveno de gloro de multaj inventistoj. — Tiele mi daŭrigis mediti, interalie por subteni mian novan kredon kaj ankaŭ por doni al mi kuraĝon, ĉar mi ne estis tiom naiva por ne rimarki jam en la komenco mem, ke la provo de Schleyer kredeble ne estos la lasta de tiu speco. Al mi faris vere grandan impreson la energio, per kiu oni serĉis ion

novan, sed mi restis nekontenta pri la plenumo. Mi trovis Vo lapük'on bazita sur ne tute konforma fundamento kaj, antaŭ ĉio, ĝi ŝajnis al mi ekstreme neharmonia kun siaj eĉ cetere malfacile prononcataj palataligitaj vokaloj o kaj ŭ¹⁾. Vere, kiam estas kreata internacia lingvo, la estetikaj konsideroj devas cedi al la plebejaj bezonoj de la ĉiutaga vivo, tie ĉi estas decidonta precipe la utilitarismo, sed, nature, prefere estos kontentigi ankaŭ la postulojn de la estetiko. — En ĉiu okazo la kritiko pri Volapük ne tuŝis mian ĝeneralan kredon je la principa ebleco de internacia lingvo. Mia skeptikeco rilatis nur al la provo de Schleyer. Ĝuste en la sama jaro, pri kiu mi parolas, 1887, Zamenhof eldonis sian gramatikon de la inventita de li internacia lingvo Esperanto.

(Sekvos).

1) Schleyer evitas interalie la sonon „r“. Ĉar ĝi estas malfacila por infanoj kaj maljunuloj kaj ĉar ĝi mankas en la ĉina lingvo.

E. Bagriana

Mia kanto

Min prenu ĉe vi' boatist, en boato blankvela.
Ti-kiu disŝiras la ondojn rezinajn, fierajn
Kaj kvazaŭ vojeton traigas de tie ĉielen
Kaj kvazaŭ vetkuras kun mevoj kuraĝaj, liberaj.

Sur maro la vasta, ni kiam forlasos la golfon,
Kaj gutoj malgrandaj, salgustaj akvumos la lipojn,
Kaj vento plenvlovas la velojn, ni kiujn disvolvis,
Kaj nia boato ekiros la vojon sorĉitan,

Mi tuj, boatisto, plengorge ekkantos belkanton,
Pri mia malgranda patruj' neaŭditan, fieran,
Kaj kies nom' estas por mi kiel nubo giganta,
Kaj kies kant' estas por mi kiel vin' kaj mielo.

Knabinoj ĉi tie kantante rikoltas somere,
Junuloj prikantas knabinojn, ti-kiujn adoras,
Kaj dum geedziĝo, dum gajaj maldormoj vesperaj
Kaj kantas patrinoj, sed kantas, dum vee priploras.

Ho kanton vi tian—simile sopir' pro sufero'
Ankoraŭ ne aŭdis, nek iu popol' tian havas,
Ĉar estas nenie popolo kun sort' pli malbela,
Sufero pli granda kaj vol' senprotesta kaj sklava.

La montoj ne perdas ĉe ni neĝkovrilon somere,
Kaj estas malgranda la maro, sed Nigra sin nomas.
Montpint' estas Nigra, eterne ĉagrena, kolera,
Kaj tero la nigra, senfruktan ĝi jaron ne konas.

Ĉe vi, boatisto, min prenu en via boato
Ti-kiu ne timas la ondojn ŝaŭmantajn rezinajn,
Tra ili vojigu senfinan vojeton. Ni, frato,
Kaj ni la ĉielon kaj mevojn atingu en fino.

trad. St. Daniskov.

Съидейникътъ Мих. Шекерджиевъ — Мимозо отъ Варна предприема статистика на есперантиститѣ и есперантскитѣ групи въ България. Понеже статиитѣ и въпросницитѣ на г. Шекерджиевъ се получиха късно за настоящия брой, ще ги помѣстимъ въ идния.

Езикови бележки

IV.

La domo *al* lia patro estas granda.

Въ български езикъ родителниятъ и дателниятъ падежи сж се изравнили по форма и затова българскитѣ есперантисти често не могатъ да направятъ разлика между тѣхъ и допускатъ грѣшки като посочената; на бащата въ български езикъ е и родителенъ, и дателенъ падежъ; тая форма може да отговаря и на въпроса чий, и на въпроса кому:

Чий имотъ? — На бащата.

Кому дадохъ писмото? На бащата.

Ученикътъ трѣбва да добие усѣтъ къмъ двата падежа.

Когато отговаряме на въпроса *kies*, имаме родителенъ падежъ, и употребяваме предлога *de* *Kies domo? De la patro.*

Когато отговаряме на въпроса кому (*al kiu*), имаме дателенъ падежъ и употребяваме предлога *al*:

Al kiu oni donis la leteron? Al la patro.

Значението на *al* е насочване къмъ нѣщо, преминаване отъ едно нѣщо къмъ друго. Значението на *de* е принадлежностъ къмъ нѣщо, приспадане къмъ нѣщо цѣло, или отдѣляне на частта отъ цѣлото, къмъ което принадлежи, а постепенно отъ по-ледното значение се преминава къмъ значението отдѣляне, отдалечаване въобще отъ нѣщо.

Това е историческото развитие на значението на родителния падежъ въ разнитѣ езици, затова и въ нѣкои езици, които сж запазили особенитѣ падежни форми, предлозитѣ, които означаватъ отдѣляне или отдалечаване, се придружаватъ отъ родителенъ падежъ (старобългарски, руски и др.).

Нѣкои есперантисти, подъ влиянието на други езици, намиратъ за пресилени и нехубави изрази: *de mi (mia)*, *de li (lia)* и пр. Въ сжщностъ това сж напълно правилни есперантски изрази и въ тѣхъ нѣма нищо пресилено.

Най-сетнѣ въ много езици при особени случаи се явява замѣняне на родителенъ съ дателенъ падежъ (тѣй наречениятъ *dativus possessivus*):

На менъ кжщата ми гори: *Al mi la domo brulas.* (*Mia domo brulas*). — Нѣму паритѣ откраднаха: *Al li oni stelis la monon* (*Oni stelis lian monon*).

Тукъ нюансътъ, даванъ отъ дателния падежъ, ще се унищожи отъ родителния. Въ такива случаи употребата на предлога *al* е оправдана.

Ada

Eksterlanda movado

Есперанто въ услуга на науката

Употребата на есперанто въ научнитѣ кръгове въ Япония става все по-широка. Неотдавна университетътъ въ Нагазаки (Япония) изпрати проф. Д-ръ Хазиме Асада въ Европа, за да направи анкета относно различнитѣ методи за прилагане на сждебната медицина. Проф. Д-ръ Асада употребява само есперанто при своето пътуване. Той вече е държалъ доста сказки и е ималъ много разговори само на този езикъ и е очуденъ отъ отличнитѣ резултати. Началникътъ на отдѣление при

Японското Министерство на Трафика проф. Осака е направилъ сжщия опитъ въ Европа чрезъ есперанто съ отлични резултати.

Есперанто въ училищата

Институтътъ Meschini, на който сж подчинени техническитѣ училища въ всички градове въ Италия, е вписалъ есперанто въ своята програма.

Реалнитѣ гимназии въ Sprottau (Силезия) сж въвели преподаването на есперанто въ тритѣ горни класове, съгласно заповѣдта на Министерството на Просвѣтата въ Прусия.

Народниятъ Комисариятъ въ Erivan (Армения) е въвелъ изучаването на есперанто въ горнитѣ класове на гимназиитѣ.

Японскитѣ желѣзници и Есперанто

Министерството на желѣзницитѣ въ Токио, Япония е издало на есперанто въ луксозенъ печатъ и хартия илюстрирана книга за Япония, предназначена да улесни пътуването въ страната. Постепенно есперанто се въвежда въ всички официални институти на страната.

Туризмъ и Есперанто

Есперанто най-добрѣ се използва отъ туриститѣ и пътницитѣ, на които прави неоценими услуги. Напоследъкъ сж излѣзли на есперанто проспекти и пътеводители за слѣднитѣ градове: Будапеща, Албертвилъ, курортенъ градъ Нордерней (Германия), Падуа, Кьолнъ, Висбаденъ, Цутпенъ (Нидерландия). Туристическото д-во въ Прага е издало на есперанто книга за планинитѣ „Татри“.

Стенографията и Есперанто

Д-ръ Ф. фонъ Куновски, единъ отъ най-забележителнитѣ ратници за стенографията въ Германия е създалъ проектъ за международна Стенография. Книгата е напечатана на есперанто.

I. E. S.

Отбележете си новия адресъ на Съюза:
Пощенска кутия № 233, София.

Enlanda movado

Sofio — La 19 Januaro j. k. estis fermita la kurso ĉe la Sporta Turista Klubo „Esperanto“. Ĝirkaŭ longa tablo, antaŭ teo, dolĉaĵoj, bombonoj kunvenis la estraro de la klubo, la kursgvidanto s-ro Zah. Zahariev kaj la gekursanoj. La prezidanto de la klubo s-ro N. Krâstev bondeziris al la gekursanoj bonan venon en la esperantan medion. S-ro Zahariev parolis en esp. pri la idealoj de la junulo kaj pri la antaŭstaranta vojo de la novaj esperantistoj. Post esp. paroladoj, deklamoj kaj kantoj la kunveno estis fermita per la kluba himno, ludita de la kluba orkestro.

— Laŭ la iniciativo de la Ĝenerala Direkcio de l' Poŝtoj-Telegrafoj kaj Telefonoj estas malfermita oficiala kurso de Esperanto por la oficistoj ĉe la Direkcio. Gvidas s-ro Zah. Zahariev.

— La kunvenoj de la sofiaj esperantistoj okazas regule ĉiumerkrede en la malgranda salono de bierejo „Adamov“ Komenco je la 6 1/2 h. vespere.

Stara Zagora — La 2 de januaro k. j. estas malfermita vespera kurso, bone vizitata, speciale por la membroj de la turista societo „Sârnena gora“, gvidata de s-ro N. Vasilkov. Antaŭ la malfermo li tralegis referaĵon, „Turismo kaj Esperanto“ per kiu li montris kiamaniere la fremdlandaj turistoj profitas Esperanton, kaj la necesecon de ĝi por nia enlanda turismo.

Plovdiv — La 15 an de decembro ni aranĝis „Zamenhofan vesperon“ en la Vegetera Restoracio. Ĉirkaŭ 80 amikoj ĉeestis. La programo estis tre interesa. Estis prezentita ŝarado — la vorto „Esperantis'oj“ en teatraĵo el kvar mallongaj aktoj. Sur la muro estis Rebuso desegnita kies solvo estis: Ludovika Zamenhofa vespereto. Siajn rememorojn pri persono de Zamenhof rakontis, en Bulgara lingvo S-ro P. Stoev, en Esperanto S-ro E. Yelland. Estis menciitaj mortintaj pioniroj de la epoko de Zamenhof, kaj honoritaj per kelkseka silento dum oni staris. Ekzercado el Fundamento estis legita en formo de „Zamenhofa ĉeĝo“. Oni deklamis kaj kantis. La Festo de Libro estis granda sukceso. Granda nombro partoprenis en plenumo de tiu programo. La Novjara Tombolo estis plena sukceso, dank al kio ni povas kuraĝe rigardi en la vizaĝon de la nova jaro. Kelkaj klubanoj montris mirindan entuziasmon por ĝia sukceso.

Ni havas unu pagatan kurson por komencantoj — 30 gvidata de S-ro T. Rojdof; unu kurson por komencantoj, senpagan, kun 36 lernantoj; kurson por progresintoj kun 10 studentoj.

Ferdinand — La 11 an de decembro, en nia urbo estas fondita Esperantista societo. La estraro de la societo estas elektita inter esperantistoj kaj samideanoj; prezidanto: Mladen Kartalev — instruisto; sekr.-kasisto: Ivan Antonov — tajloro; konsilanto: Petar Iv. Lilov — instruisto; kontrola komisiono: Georgi Iv. Popov — agronomo; Zahari Avramov — komercisto kaj Mihail Iv. Mihajlov — tajloro. Membroj 15.

La 16 an de decembro, la societo malfermis kurson de Esperanto. Gvidanto estas Ml. Kartalev — instruisto en loka neplena gimnazio. Partoprenantoj 30.

Por la societaj kunvenoj, la estraro de la legejo „Razum“ disponigis seĝojn sian salonon, je kondiĉo, se ĉiu societano estas ankaŭ ano de la legejo. En unu sekvanta kunveno, la societo prenis decidon pri tiu demando.

La verda stelo jam brilas per sia brila vaj verda lumo super nia horizonto! Kaj esperantistoj faros ĉion por sukceso de esperanto en nia regiono!

Petrić — Pro la „milita stato“ en nia distrikto, ni ne povis aranĝi la „verdajn semajnojn“ dum la 6—13 de Novembro. Kaj ni prokrastis ĝin por 11—19 de Decembro. Kompreneble por la celo ni petis permeson de la urba komendanto.

Dum la sama semajno, la urbo estis verdigita per propagandaj afiŝoj, kiuj, se ni ne estus posedintaj kromajn de la pasinta jaro, ne sufiĉus.

Estis presigitaj ankaŭ 500 flugfoliojn kun propaganda karaktero, per ili sciigante pri la malfermita kurso.

Le la 15 de Decembro, okaze la naskiĝtagon de Zamenhof estis aranĝita „Zamenhofa“ vespero, dum kiu vespero ni sentis nin ĝojaj, memoriĝante pri la neforgesebla Majstro!

Kiel frukto de la „propaganda semajno“, estas la malfermita jam je la 19 de XII, trimonata kurso por urbanoj kun 30 kursanoj.

Hajredin-Rahovsko — Societo „Espero“. Estas donita amuzvespero kun granda sukceso. La nova estraro de nia societo estas: prezidanto C. T. Cenovski, sekr. B. St. Spasov, kasisto As. Ignatov, bibl. G. Nikolov. Kontrola Komitato Ev. Trifonov, M. Atanasov, kaj Iv. Nistorov.

Rahovo — La Societo „L. L. Zamenhof“ aranĝas loterion kaj baldaŭ donos amuzvesperon. Estas fondita Societa or-

kestro. La tuta urbo simpatias al Esperanto. Estas malfermitaj du kursoj: por lernantoj kaj por ĝeurbanoj. Gvidanto: N. Kocev.

Malko Târnovo — Societo „Frata amo“ kiel rezultato de la Verda Semajno la societo malfermis duan kurson, gvidatan de s-ro Kiril Profilov. Kursanoj 25. La societo havas klubon.

Vil. Mihaldi — Gvidataj kurso por progimnaziaj lernantoj, vizitata de 30 p. kaj kurso por vilaĝanaj junuloj, vizitata de 20 p. Ĉar la kursejo ne estas hejtita, ĉiuj kursanoj alterne portas lignon de siaj hejmoj. Gvidas s-ro Gančo Iv. lotov. N. d. R. Jen kiamaniere lernas Esperanton la idealistoj!

XV BULGARA ESPERANTO-KONGRESO

Vraca, 26—28 de Aŭgusto 1928.

Laŭ decido de C. K. de BEA la XV kongreso de la bulgaraj esperantistoj okazos en Vraca dum Aŭgusto — 26 ĝis 28 j. k. La kongresotizo estas fiksita 20 levoj. Kiu aliĝos post la 1 de Aŭgusto pagos 30 levojn por kongresotizo. Estas invititaj viziti la kongreson la samideanoj de Rumanio, Jugoslavio, Turkio, Greklando kaj insulo Samos.

La membroj de la esperantista societo „Sukceso“ en Vraca elektis Arangan Kongreskomitaton:

1. Prezidanto: Radoslav K. Triĉkov.
2. Sekretario: Georgi h. Georgiev.
3. Kasisto: Krum Ivanov.
4. Loĝejestro: Krum Ivanov.
5. Amuzestro: Jordan Ivanĉev.
6. Plibeliga kongresestrino: Anastasia M. Colova.
7. Eventuala ekskursestro: advokato Dimitr Todorov.
8. Gvidanto de la fakkunsidoj kaj de aliaj eblaj aranĝoj: Radoslav K. Triĉkov.

La Aranga Kongreskomitato intencas aranĝi ion similan al Somera Universitato kun lekcioj en Esperanto kaj en bulgara lingvo.

Baldaŭ estas presotaj kaj dissendotaj aliĝiloj. Pri pliaj detaloj oni atendu la kongresbultenon.

XX UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO KAJ IV SOMERA UNIVERSITATO EN ESPERANTO.

La dudeka Universala Kongreso de Esperanto kaj kvara Somera Universitato en Esperanto okazos en Antverpeno (Belgio) de 3 ĝis 11 de Aŭgusto 1928

Por aliĝiloj oni sin turnu al la kancelario de nia Asocio. Iam aperis kongresmarkoj kaj kongrespoŝtkartoj. Oni atendu pliajn detalojn en BE

Положението на Б. Е. С.

(Отчети)

Лошото материално положение на Бълг. Еспер. Съюзъ, естествено, зависи до голъма степенъ отъ економическата и духовна нищета, която настъпи като резултатъ на войнитъ. Обаче, независимо отъ това, най-главнитъ причини сж отъ и между насъ. Ние, есперантиститъ, като членове на една организация, забравяме да изпълнимъ дори първия дългъ, който ни налага организацията

— да платимъ членскитъ си вноски!

Факти: 1) До сега сж се присъединили къмъ Съюза и сж платили чл. вн. само дружествата въ следнитъ мѣста: София, Ст. Загора, Пловдивъ, Ломъ, Айтось, Орѣхово, Сливенъ, Пашмаклж, с. Горско Сливово, с. Дичинъ.

— Е съидейници! Какво ще кажете? Икономическа криза? Но нима за горнитѣ дружества такава не сжществува? Ще дойде конгреса. Вие ще искате огъ Ц. К. отчетъ за работа, пропаганда и пр. Азъ питамъ: има ли моралност право да иска този, който нищо не е далъ?

2) До сега сж изискани членски карти всичко за 196 члена, значи Бълг. Есп. Съюзъ има 196 чл.

— И това ако не е срамно — здраве му кажи! Имало е зелени седмици, презъ които ние сме изпращали афиши и брошури на около 250 населени мѣста, кждето е имало есп. дружества и групи отъ нѣколко есперантисти. И при това положение — само 196 члена. Азъ се отказвамъ отъ коментари. Срамъ ме е!

3) До 24 януарий т. г. „Bulgara Esperantisto“ има всичко 475 абонати (отъ тѣхъ 4 за $\frac{1}{2}$ год.).

— Азъ ще направя една малка смѣтка. Печатътъ и експедицията на единъ брой струва около 2100 лв. Значи десетъ броя ще струватъ 21,000 лв. Тѣзи 475 абонати сж дали всичко 14,190 лв. Тѣ трѣбва да получатъ непременно 10 броя. Значи съюзътъ трѣбва да намѣри отъ друго мѣсто 5,810 лв., за да издаде органа до края на годината. Огъ кжде? Заеми? Нови дългове ли?

— Това не може да продължава повече. Членовегѣ на Ц. К. не сж хора безъ нерви. Тѣ не желаятъ да ставатъ батакчии и да се пържатъ въ маслото само поради нехайността на този или онзи.

— Съидейници! Направете събрания. Обсждете положението и решете:

— To be, or not to be! Да бждемъ или не!

Капитанъ Ст. Радевъ
секретаръ на Б.Е.С.

SCIIGOJ — ВЕСТИ

De la Centra Komitato.

— Централниятъ комитетъ на БЕС благодари сърдечно на Малко-Търновския архиерейски намѣстникъ протоерей Савва Шеренковъ за проявената отъ него симпатия и подкрепа къмъ есперантското движение, която се изрази въ отпуснатата отъ Архиерейското намѣстничество помощъ (по 50 лв. ежемесечно) на мѣстното есперантско дружество.

— Утвърдени сж уставитѣ на есперантскитѣ дружества въ следнитѣ градове: Варна „Albatro“, Айтось, Сливенъ, Враца, Петричъ, Горна-Джумая, Пловдивъ.

— Централниятъ комитетъ е отпечаталъ залѣпки за пликосе и писма съ пропагандично съдържание за Есперанто. Желателно е тѣзи залѣпки да се употребяватъ отъ съидейницитѣ въ частната имъ кореспонденция. Съюзътъ доставя залѣпкитѣ на следнитѣ цени: 100 парчета 10 лв.

— Централниятъ комитетъ кани всички дружества и отдѣлни съидейници да свикатъ веднага събрания и взематъ резолюции по сепатирастическитѣ тенденции на нѣкои съидейници и дружества за основаване на другъ еспер. съюзъ въ Северна България.

— Съюзътъ въ съдружие съ Есперантската кооперация и г. С. Бърдаровъ е поржчалъ изработката на есп. значки (зелена звезда на кржгло бѣло поле). Всѣка значка ще струва 14 лв., а 10

и повече значки по 12 лв. едната. Дружествата и съидейницитѣ ще иматъ възможностъ да си доставятъ красиви и евтини значки. Поржчки се приематъ отъ сега.

De la Kancelario.

— Онѣзи дружества, които сж изпратили уставитѣ си за утвърждение, ще си ги получатъ отъ съответнитѣ административни власти.

— Предупреждаватъ се съидейницитѣ, че по решение на Ц.К. Съюзътъ изпълнява само предплатени поржчки. Да се прибавя и известна сума за пощенски разноски.

— При кореспонденция и при съставяне на устави дружествата да не употребяватъ израза „секция“, а „дружество“.

De la Redakcio.

— „Bulgara Esperantisto“ се изпраща само на предплатили абонати.

— Умоляватъ се есперантскитѣ дружества и групи отъ есперантисти да изпращатъ до редакцията групови снимки за напечатване въ В. Е., като заедно съ снимката изпращатъ и 150 лв. за изработване на клишетото, което следъ отпечатване на снимката ще имъ се изпраща.

Diversaj — Г-нъ Атанасъ Д. Атанасовъ благодари на всички, които сж го поздравили по случай имения му день.

— Г-нъ капитанъ Стефанъ Радевъ благодари на всички, които сж го поздравили по случай имения му день.

— Новиятъ адресъ на Българския Есперански Съюзъ е: Пощенска кутия № 233, София. Този адресъ ще бжде постояненъ. Канцеларията на съюза се намира на ул. Алабинска № 19 въ Агенция „Пеликанъ“.

La nova adreso de Bulgara Erperantista Asocio estas: Sofia, POŝKESTO № 233.

Ц Е А

1) Премиитѣ за присъединенитѣ до 15. I. 1928 г. членове сж съобщени вече въ Женева. За желани замѣнявания е късно.

2) Мнозина запитватъ, колко струва абонаментътъ на в. „Esperanto“ *безъ членство*. Намираме за умѣстно да дадемъ следното обяснение: абонаментътъ на в. „Esperanto“ е 10 шв. франка (или 270 бълг. лв.), обаче за България, поради низката ни валута, като изключение е 200 лв.; годишната вноска за членъ-абонатъ е 12 шв. франка (324 лв.), обаче по настояванията на досегашнитѣ български делегати, по сжщитѣ съображения, тая вноска е сведена до размѣра на абонамента — 200 лв., тѣй че фактически годишниятъ абонаментъ и годишната комбинирана вноска за членство и абонаментъ сж изравнени.

СЪЮЗЪТЪ ДОСТАВА:

Залепки съ пропагандинченъ текстъ за писма, пош. карти, колет и др. 100 парчета — 10 лв.

Значки есперантски: зелена звезда на бяло кржло поле. 1 значка — 14 лева. За 10 и повече значки по 12 лв.

Изпълняватъ се само предплатени поръчки. Всичко да се изпраща до: Бълг. Есп. Съюзъ. Пощенска кутия № 233, София.

Окаласано, 18-јара, децитас кorespondi

кун прогресинтај бугартај гелермантој пер Л. Р.К. kaj Pl. Haghi Gencho, Sofia, str. "11 Augusto" № 43.

S-ro Koce Georgiev Marin, Petrich deziras korespondi kun gesamideanoj per L. P. il.

AGENTEJO

"PELIKAN"

STR. ALABINSKA 19,

SOFIO — BULGARIO

akceptas chian komision rilate al eks-portado de bulgataj produktajhoj t. e. greno, maizo, faruno, roza oleo, tabako, vinoj, k.t.p. Chi ankaŭ akceptas

KOMERCAJN REPRESENTADJN

el tuta ekstarlando, kaj intershanghas p. markojn kaj ĵurnalojn.

Adreso: Agentejo "Pelikan", str. Alabinska 19 Sofio — Bulgario

Печатница "Редон" на Топ. П. Киселев — София, ул. Царь Самуилъ, 50

МНОЗИНА НОВОЗАПИСАНИ ЧЛЕНОВЕ-АБОНАТИ

запитватъ, защо още не сж получили списанието "Esperanto" и членската си карта. Това се дължи на претрупаната работа въ канцеларията на ЦЕА въ Женева: презъ тоя сезонъ тамъ идватъ най-много присъдениния отъ всички краища на свѣта и всички материали се подреждатъ отъ твърде малкъкъ персоналъ. При това административната на списанието е въ Бельгия и всички абонаменти се съобщаватъ отъ Женева тамъ, а това още повече забавя работата. Въ София нищо не се забавя, а веднага се праща въ Женева. La nova! ЦЕА-аној havu do iom da pacienco!

ФОНДЪ "SAVO"

Въ брой 5 на ВЕ се е вмъкнала неволна грешка. Общата сума отъ фонда "Savo" е 9,717 лв. а не 9,243 лв. Отъ брой 5 на ВЕ . . . . . 9,717 лв.

Иванъ Градинаровъ, Овча-Могила . . . . . 108 "
Руси Ив. Хаджиевъ . . . . . 108 "
В. Радковъ . . . . . 30 "
Н. Димитровъ . . . . . 20 "
Н. Петкова . . . . . 20 "
В. Димитрова . . . . . 10 "
Б. Янковъ . . . . . 10 "
Ст. Поповъ . . . . . 10 "
М. Димитровъ . . . . . 10 "

Есперантисти отъ Овча-Могила . . . . . 24 "
Дим. Ат. Звездински, Душница . . . . . 30 "
Владим. Лазаровъ, Видинъ . . . . . 70 "
Асень Белевъ, Чумгурюзъ . . . . . 10 "
Крумъ Терзиевъ, Чакали . . . . . 70 "
А. Ив. Сакарчиевъ . . . . . 50 "
Есперантисти въ с. Кукьовци . . . . . 180 "
Събрани отъ Есп. Д-во, Ст.-Зара . . . . . 280 "

Д-ръ Сийка Василева, Сливенъ . . . . . 50 "
Дим. Златарски, Плитаризакъ . . . . . 20 "
С. П. Стойчевъ, Севлиево . . . . . 11 "
Ив. Стояновъ, с. Слатина . . . . . 10 "
Събрани отъ Ст. Мандовъ, Батишница . . . . . 71 "
Николай Балабановъ, Стайчевци . . . . . 20 "
Събрани отъ С. Мандовъ, с. Батишница . . . . . 40 "
Маринъ Ивановъ, Видинъ . . . . . 15 "
Инженеръ Трикиякинъ, Ст.-Зара . . . . . 16 "

Еспер. Дружество, Н. Зара . . . . . 669 "
Еспер. Дружество, Горна-Джумая . . . . . 250 "
Добри Д. Косаровъ, с. Семърджиево . . . . . 30 "
Генчо М. Спасовъ, София . . . . . 10 "
Еспер. Дружество, Ломъ . . . . . 47 "
Василь Тенчевъ, Кърджали . . . . . 100 "

Всичко до 1.1. 1928 . . . . . 12,116 лв.

НАЙ-ДОБРОТО РАЖОВОДСТВО ЗА УСЪ-ВЪРШЕНСТВУВАНЕ ВЪ ЕСПЕРАНТО Е **ЕСПЕРАНТСКИ СИНТАКСИЪ** ОТЪ **ЗАХ. ЗАХАРНИЕВЪ**

Цена 22 лв. Доставка се отъ Съюза Адресъ: Пощенска кутия № 233, София